

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-723/20

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

prieš

DE, kaip Galapagos S.A. likvidatorių, ir kt.

(*Bundesgerichtshof* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

2022 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo (penktoji kolegija) sprendimas

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (ES) 2015/848 – Nemokumo bylos – 3 straipsnio 1 dalis – Tarptautinė jurisdikcija – Skolininko pagrindinių interesų vietos perkėlimas į kitą valstybę narę pateikus pareiškimą dėl pagrindinės nemokumo bylos iškėlimo“

Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose – Nemokumo bylos – Reglamentas 2015/848 – Tarptautinė jurisdikcija iškelti nemokumo bylą – Valstybės narės, kurioje yra skolininko pagrindinių interesų vieta pareiškimo dėl bylos iškėlimo pateikimo metu, teismai – Pagrindinių interesų vietos perkėlimas į kitą valstybę narę prieš priimant sprendimą dėl tos bylos iškėlimo – Kitos valstybės narės teismas, kuriam tuo pačiu tikslu vėliau pateikiamas pareiškimas – Išimtinės jurisdikcijos išlaikymas – Susitarimas dėl Jungtinės Karalystės išstojimo – Pereinamojo laikotarpio pabaigos pasekmės

(*Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2015/848 3 straipsnio 1 dalis*)

(žr. 29–31, 33–36, 38–40 punktus ir rezoliucinę dalį)

Santrauka

2019 m. birželio mėn. kontroliuojančioji bendrovė *Galapagos*, kurios registruota buveinė yra Liuksemburge, perkėlė savo centrinę administraciją į Feramą (Jungtinė Karalystė). 2019 m. rugpjūčio 22 d. jos vadovai kreipėsi į Jungtinės Karalystės teismą¹ su pareiškimu dėl nemokumo bylos iškėlimo. Kitą dieną vietoj šių vadovų buvo paskirtas naujas vadovas, kuris įsteigė *Galapagos* biurą Diuseldorfe (Vokietija) ir nesėkmingai bandė atšaukti šį pareiškimą.

Vėliau *Galapagos* pateikė dar vieną pareiškimą iškelti jai nemokumo bylą; šį kartą ji kreipėsi į *Amtsgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apylinkės teismas, Vokietija), kuris šį pareiškimą pripažino nepriimtiniu, motyvuodamas tuo, kad neturi tarptautinės jurisdikcijos. Kitos dvi bendrovės, kurios yra *Galapagos* kreditorės, pateikė tam pačiam teismui dar vieną pareiškimą dėl nemokumo bylos iškėlimo. Išnagrinėjęs šį pareiškimą *Amtsgericht Düsseldorf* paskyrė laikinąjį administratorių ir nurodė taikyti laikinąsias apsaugos priemones, konstatuodamas, kad tuo metu, kai buvo pateiktas tas pareiškimas, *Galapagos* pagrindinių interesų vieta buvo Diuseldorfe.

¹ Nagrinėjama atveju *High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list)* (Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas), Kanclerio skyrius (prekybos ir nuosavybės teisių teismai, Nemokumo ir įmonių registras), Jungtinė Karalystė).

Galapagos BidCo., kuri yra *Galapagos* patronuojamoji bendrovė ir kreditorė, kreipėsi į *Landgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apygardos teismas, Vokietija) su tiesioginiu apeliaciniu skundu dėl *Amtsgericht Düsseldorf* nutarties panaikinimo dėl to, kad Vokietijos teismas neturi tarptautinės jurisdikcijos. Kadangi šis skundas buvo atmetas, *Galapagos BidCo.* kreipėsi į *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą.

Šis teismas nurodo, kad nuo Reglamento 2015/848², visų pirma jo straipsnio, kuriame nustatytos valstybių narių teismų tarptautinės jurisdikcijos nagrinėti nemokumo bylas taisyklės³, išaiškinimo priklauso tai, kaip bus išnagrinėtas jam pateiktas skundas. Patikslinęs, kad kreipimosi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dieną Jungtinės Karalystės teismas nebuvo priėmęs sprendimo dėl pirmojo pareiškimo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma siekė išsiaiškinti, ar valstybės narės teismas, kuriam pirmiausia pateiktas pareiškimas dėl pagrindinės nemokumo bylos iškėlimo, išlaiko išimtinę jurisdikciją, jeigu skolininko pagrindinių interesų vieta perkeliama į kitą valstybę narę po to, kai buvo pateiktas šis pareiškimas, bet prieš šiam teismui priimant dėl jo sprendimą.

Savo sprendime Teisingumo Teismas Reglamentą 2015/848 išaiškino taip, kad valstybės narės teismas, kuriam pateiktas pareiškimas dėl pagrindinės nemokumo bylos iškėlimo, išlaiko išimtinę jurisdikciją iškelti tokią bylą, jeigu skolininko pagrindinių interesų vieta perkeliama į kitą valstybę narę po to, kai buvo pateiktas šis pareiškimas, bet prieš šiam teismui priimant dėl jo sprendimą. Todėl jeigu šis reglamentas ir toliau taikomas pirmajam pareiškimui, kitos valstybės narės teismas, kuriam tuo pačiu tikslu vėliau pateiktas pareiškimas, iš principo negali pripažinti savo jurisdikcijos iškelti pagrindinę nemokumo bylą, kol pirmasis teismas nepriėmė sprendimo ir neatsisakė jurisdikcijos.

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirmiausia Teisingumo Teismas dėl valstybių narių teismų tarptautinės jurisdikcijos nagrinėti nemokumo bylas pažymėjo, kad šioje byloje taikomu Reglamentu 2015/848, kaip ir ankstesniu Reglamentu Nr. 1346/2000⁴, siekiama tų pačių vienodai suformuluotų tikslų. Atsižvelgiant į tai, Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusi su Reglamente Nr. 1346/2000 nustatytų tarptautinės jurisdikcijos taisyklių aiškinimu, ir toliau yra reikšminga aiškinant atitinkamą Reglamento 2015/848 straipsnį, nurodytą prašyme priimti prejudicinį sprendimą.

Taigi valstybės narės, kurios teritorijoje yra skolininko pagrindinių interesų vieta, teismai išlaiko jiems pagal šiuos reglamentas suteiktą išimtinę jurisdikciją, jeigu šis skolininkas po pareiškimo pateikimo, bet prieš iškėliant bylą, savo pagrindinių interesų vietą perkelia į kitos valstybės narės teritoriją. Teisingumo Teismas šią išvadą padarė remdamasis savo ankstesne jurisprudencija⁵.

² 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/848 dėl nemokumo bylų (OL L 141, 2015, p. 19; klaidų ištaisymai OL L 349, 2016 12 21, p. 11 ir OL L 211, 2020 7 3, p. 23).

³ Reglamento 2015/848 3 straipsnio 1 dalis. Šioje nuostatoje iš esmės numatyta, kad jurisdikciją iškelti pagrindinę nemokumo bylą turi valstybės narės, kurios teritorijoje yra skolininko pagrindinių interesų vieta, teismai.

⁴ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto [nemokumo] bylų (OL L 160, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 1 t., p. 191), panaikintas Reglamentu 2015/848.

⁵ 2006 m. sausio 17 d. Sprendimas *Staubitz-Schreiber* (C-1/04, EU:C:2006:39).

Toliau Teisingumo Teismas nagrinėjo, kokias pasekmes kitos valstybės narės teismų jurisdikcijai nagrinėti naujus pareiškimus dėl pagrindinės nemokumo bylos iškėlimo sukelia tai, kad valstybės narės teismas, į kurį pirmiausia kreiptasi, išlaiko minėtą jurisdikciją. Jis konstatavo, kad iš Reglamento 2015/848 matyti, kad gali būti iškelta tik viena pagrindinė byla ir kad ji sukelia pasekmes visose valstybėse narėse, kuriose šis reglamentas taikomas. Be to, teismas, į kurį pirmiausia kreiptasi, turi savo iniciatyva išnagrinėti, ar turi jurisdikciją, ir šiuo tikslu patikrinti, ar skolininko pagrindinių interesų vieta yra valstybės narės, kurioje šis teismas įsteigtas, teritorijoje. Jeigu atlikus šį patikrinimą atsakymas būtų neigiamas, teismas, į kurį pirmiausia kreiptasi, neturi iškelti pagrindinės nemokumo bylos. Tačiau jeigu atlikus patikrinimą būtų patvirtinta šio teismo jurisdikcija, pagal tarpusavio pasitikėjimo principą bet kuris jo sprendimas iškelti nemokumo bylą būtų pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse nuo to momento, kai jis įsiteisėja valstybėje narėje, kurioje iškelta byla. Taigi tų valstybių narių teismai iš principo negali pripažinti savo jurisdikcijos iškelti tokią bylą, kol pirmasis teismas nepriėmė sprendimo ir neatsisakė jurisdikcijos.

Vis dėlto, jeigu teismas, į kurį pirmiausia kreiptasi, yra Jungtinės Karalystės teismas ir jis iki Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos⁶ numatyto pereinamojo laikotarpio pabaigos nepriėmė sprendimo, pagal Reglamentą 2015/848 nebereikalaujama, kad valstybės narės, kurios teritorijoje yra *Galapagos* pagrindinių interesų vieta, teismas atsisakytų pripažinti savo jurisdikciją iškelti tokią bylą.

⁶ OL L 29, 2020, p. 7.